

Valsts prezidenta likumdošanas iniciatīvas

Publicēts: 18.03.2021.

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts “Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem”

Valsts prezidents Raimonds Vējonis 2019. gada 21. martā iesniedzis Saeimā likumprojektu “Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem”. Tas paredz izbeigt piešķirt nepilsoņa statusu pēc 2020. gada 1. janvāra dzimušiem nepilsoņu bērniem un atzīt viņus par Latvijas pilsoņiem, ja vien bērna vecāki nav vienojušies par citas valsts pilsonības piešķiršanu bērnam un bērns nav citas valsts pilsonis.

“Ikvienam Latvijā dzimušajam bērnam ir jābūt noteiktai valsts pilsonībai. Valstij ir jārada apstākļi, kas nepieļauj turpmāku nepilsoņa statusa piešķiršanu, jo sākotnējais mērķis, ieviešot nepilsoņa statusu, nekad nav bijis saglabāt to pilnīgi visiem nenoteiktu laiku. Tas bija noteikts kā pagaidu statuss, lai persona ar laiku iegūtu Latvijas pilsonību vai izvēlētos citu valsti, ar ko nostiprināt savu tiesisko saikni,” atzīmē Valsts prezidents.

Likumprojekta anotācijā Valsts prezidents norāda: “Nepilsoņu statusa piešķiršanas izbeigšana bērniem ir simbolisks solis, kas ļaus pārtraukt apzinātu dažādu Latvijas sabiedrības grupu pretnostatīšanu un mērķtiecīgu šķelšanu. Nepilsoņu statusa piešķiršanas izbeigšana ļaus mūsu sabiedrībai daudz lielākā mērā saliedēties un veltīt spēkus mūsu valsts attīstībai.”

Valsts prezidents vērš uzmanību, ka 2018. gada 2. aprīlī ir izsludināti Saeimas pieņemtie grozījumi Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, kas paredz pāreju uz vispārējās vidējās izglītības iegūšanu tikai valsts valodā. Pēc šo likumu grozījumu ieviešanas un pārejas perioda beigām nevajadzētu būt nekādām šaubām par Latvijas izglītības sistēmas spēju sagatavot un audzināt krietnus, godprātīgus un atbildīgus cilvēkus, kuri ir Latvijas patrioti un kuriem ir stingra piederība Latvijas Republikai.

Likumprojekts neattiecas uz personām, kuras dzimušas un nepilsoņa statusu ieguvušas pirms 2020. gada 1. janvāra. Attiecībā uz šīm personām arī turpmāk piemērojams spēkā esošais likuma “Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības” regulējums, kā arī Pilsonības likumā paredzētās naturalizācijas un atzīšanas par pilsoni iespējas.

Atbilstoši Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem, 2014. gadā kā nepilsoņi reģistrēti 74 dzimušie bērni, 2015. gadā – 77 bērni, 2016. gadā – 47 bērni, 2017. gadā – 51 bērns, bet 2018. gadā – 33 bērni.

 [Likumprojekts “Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem”](#)

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts “Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem”

Valsts prezidents Raimonds Vējonis iesniedzis izskatīšanai Saeimā likumprojektu “Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem”. Tas paredz izbeigt piešķirt nepilsoņa statusu pēc 2018. gada 1. jūnija dzimušiem nepilsoņu bērniem un atzīt viņus par Latvijas pilsoņiem, ja vien bērna vecāki nav vienojušies par citas valsts pilsonības piešķiršanu bērnam un bērns nav citas valsts pilsonis.

Likumprojekta anotācijā Valsts prezidents norāda, ka likumprojekta pieņemšana veicinās saliedētas un uz Latvijas tautas kopīgajām vērtībām balstītas Latvijas sabiedrības turpmāku attīstību. Valsts prezidents atgādina, ka nepilsoņa statuss tika ieviests kā pagaidu risinājums pārejai no okupētas valsts uz neatkarīgu Latviju. Pēc tam, kad līdzīgas izmaiņas veikusi Igaunija, Latvijā kā vienīgajā valstī joprojām dzimst jauni nepilsoņi, kuru statuss pielīdzināms bijušās PSRS pilsoņiem, kuri pēc PSRS sabrukšanas neieguva nekādu citas valsts pilsonību.

Pēc likumprojekta pieņemšanas izmaiņas attiektos uz aptuveni 50 līdz 80 jaundzimušajiem gadā. 2016. gadā nepilsoņa statuss tika piešķirts 52 bērniem. Likumprojekts atbilst Latvijas starptautiskajām saistībām, ko Latvijas Republika uzņēmusies, ratificējot ANO Bērnu tiesību konvenciju un Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām.

 [Valsts prezidenta vēstule Saeimas Prezidijam](#)

Valsts prezidenta likuma ierosinājums par skolu tīkla sakārtošanu

Valsts prezidents Raimonds Vējonis vēstulē Saeimas priekšsēdētājam rosinājis izstrādāt nepieciešamos grozījumus Vispārējās izglītības likumā, lai radītu tiesisko pamatu reformu vispārējā izglītībā turpināšanai un nepieciešamos priekšnosacījumus vispārējās izglītības iestāžu tīkla sakārtošanai.

Valsts prezidents aicinājis Saeimu papildināt Vispārējās izglītības likuma 7. pantu ar jaunu regulējumu, kas paredz, ka, reorganizējot vai likvidējot vispārējās izglītības iestādi, ņem vērā vispārējās izglītības iestādē iegūtās izglītības kvalitātes rādītājus (centralizēto eksāmenu rezultātus un citus izglītojamo mācību sasniegumu vērtējumus) un valsts un pašvaldības iedzīvotāju intereses. Savukārt, reorganizējot vai likvidējot pašvaldības vispārējās izglītības iestādi, papildus ņem vērā pašvaldības iedzīvotāju skaitu, demogrāfiskās prognozes, izglītības pieejamību pašvaldībā un blakusesošajās pašvaldībās.

Valsts prezidents arī aicina apsvērt iespēju papildināt Vispārējās izglītības likumā Ministru kabinetam noteikto kompetenci, tā 4. pantu papildinot ar Ministru kabineta tiesībām noteikt minimāli pieļaujamo izglītojamo skaitu 10. klasē un 10.–12. klašu grupā vispārējās izglītības iestādēs (izņemot internātskolas un speciālās izglītības iestādes), ņemot vērā tos pašus kritērijus, kas vērtējami, reorganizējot vai likvidējot vispārējās izglītības iestādi.

 [Valsts prezidenta vēstule Saeimas priekšsēdētājam par grozījumiem Vispārējās izglītības likumā](#)

Valsts prezidenta likuma ierosinājums par Tieslietu padomi

Valsts prezidents Raimonds Vējonis vēstulē Saeimas priekšsēdētājam rosinājis izstrādāt nepieciešamos likuma grozījumus, lai stiprinātu Tieslietu padomes pilnvaras, kapacitāti un pārvaldību. Likuma ierosinājuma pamatā ir Valsts prezidenta Tiesiskās vides pilnveides komisijas 2016. gada 24. maija ziņojums par Tieslietu padomes darba pilnveidošanas iespējām.

Valsts prezidents aicinājis Saeimu izmantot Tiesiskās vides pilnveides komisijas ziņojumu par pamatu likumdošanas darbam, lai tiktu izstrādāti attiecīgie grozījumi likumā "Par tiesu varu". Šādi grozījumi ļautu radīt labākus priekšnoteikumus Tieslietu padomes spējai būtiski ietekmēt tiesu sistēmas attīstību, kā arī sekmētu tiesiskās vides noteiktību un sabiedrības uzticēšanos tiesu varai.

 [Valsts prezidenta vēstule Saeimas priekšsēdētājam](#)

 [Valsts prezidenta vēstules Saeimas priekšsēdētājam pielikums \(Tiesiskās vides pilnveides komisijas 2016.gada 24.maija ziņojums\)](#)

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts "Grozījumi Nacionālās drošības likumā"

Valsts prezidents Raimonds Vējonis iesniedzis izskatīšanai Saeimā likumprojektu "Grozījumi Nacionālās drošības likumā". Grozījumu mērķis ir pilnveidot valsts augstāko amatpersonu un institūciju rīcības regulējumu valsts ārēja apdraudējuma gadījumā, lai tās efektīvāk varētu novērst valsts neatkarības, tās konstitucionālās iekārtas un teritoriālās integritātes apdraudējumus. Likumprojektā ietverta kara laika definīcija un noteikts, ka virspavēlnieks kā legītīma valsts varas institūcija kara laikam savas pilnvaras rīkoties iegūst tikai tad, ja Ministru kabinets valsts apdraudējuma radīto iemeslu dēļ ir aizkavēts pildīt savas funkcijas un rodas neatliekama nepieciešamība pieņemt attiecīgus valsts aizsardzības lēmumus. Papildus likumprojekts paredz, ka nacionālās drošības sistēmas subjektiem nevar aizliegt izpildīt Nacionālās drošības likumā paredzētos pienākumus nekavējoties reaģēt uz militāru agresiju.

 Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts "Grozījumi Nacionālās drošības likumā"

[Saeimas pieņemtais likums "Grozījumi Nacionālās drošības likumā"](#)

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts "Grozījums Nacionālo bruņoto spēku likumā"

Valsts prezidents Raimonds Vējonis iesniedzis izskatīšanai Saeimā likumprojektu "Grozījums Nacionālo bruņoto spēku likumā". Grozījums vērsts uz to, lai nodrošinātu Ministru kabineta un Nacionālo bruņoto spēku vadības ātru un efektīvu sadarbību un informācijas apmaiņu kara vai izņēmuma stāvokļa laikā, lai pārvarētu valsts apdraudējumu un likvidētu tā sekas. Likumprojekts paredz: kara vai izņēmuma stāvokļa laikā Nacionālo bruņoto spēku komandieris vai viņa pilnvarota persona piedalās Ministru kabineta sēdēs ar padomdevēja tiesībām.

 Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts "Grozījums Nacionālo bruņoto spēku likumā"

[Saeimas pieņemtais likums "Grozījumi Nacionālo bruņoto spēku likumā"](#)

Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts "Grozījums Ministru kabineta iekārtas likumā"

Valsts prezidents Raimonds Vējonis iesniedzis izskatīšanai Saeimā likumprojektu "Grozījums Ministru kabineta iekārtas likumā". Grozījums Ministru kabineta iekārtas likumā ļaus nodrošināt Ministru kabineta efektīvu rīcību valsts apdraudējuma gadījumā. Lai būtu iespējams efektīvi reaģēt uz valsts apdraudējuma situācijām un tikt nodrošināta operatīva informācijas aprīte un lēmumu pieņemšana, likumprojekts kara vai izņēmuma stāvokļa laikā Ministru kabinetam ļauj pieņemt lēmumus, ja Ministru kabineta sēdē piedalās Ministru prezidents un vismaz trīs citi Ministru kabineta locekļi.

 Valsts prezidenta iesniegtais likumprojekts "Grozījums Ministru kabineta iekārtas likumā"

[Saeimas pieņemtais likums "Grozījumi Ministru kabineta iekārtas likumā"](#)

<https://www.president.lv/lv/valsts-prezidenta-likumdosanas-iniciativas-0>